

JMO'da Sosyal ve Kültürel Etkinlikler

JMO Sosyal Etkinlikler Komisyonu

JMO, Sosyal ve Kültürel Etkinlikler Komisyonu'nun geçtiğimiz dönemde gerçekleştirdiği etkinliklere değinmeden önce, bu alanda yaşanan kimi sorunları dile getirmek istiyoruz.

Anılan etkinliklerin gerek organizasyon, gerekse uygulama aşamasında katılımın beklenen ölçüde olmadığı bir gerçektir. Organizasyon aşamasında katılım eksikliği komisyonunda bulunan üyelerin periyodik toplantılarda düzenli olarak bulunmaması, dahası etkinliklerin zenginleştirilmesi, çeşitlendirilmesinde çekilen güçlükler biçiminde yansımaktadır. Bu konuya ilişkin yansımaların gidermek amacıyla, komisyonumuzun gönüllü üyelerce oluşturulduğunu, ancak bunun sayısı belirlenmiş ve sabit bir yapı olmadığını, ilgi duyan tüm üyelere ve her zaman açık olduğunu vurgulamak isteriz. Diğer yandan etkinlik konusu ve şekli anlamında da bir sınıflama sözkonusu değildir. Komisyonumuz mesleki ya da meslek alanı dışındaki (bilimsel, felsefi, sosyal, siyasal, sanatsal, kültürel vb.) konularda söyleşi, gece, gösteri, sergi, dinleti vb. biçimlerde etkinliklerin düzenlenmesine ilgi duyan tüm üyelerin katkılarını değerlendirmeye **hazırdır**.

Etkinliklerin sergilenme aşamasındaki katılım çoğu kez bilim ve sanata, sosyal ve siyasal olaylara verdiğimiz (ya da verir görüldüğümüz) öneme koşut bir ölçüye ulaşmamaktadır. Gerekeç olarak da genellikle tarih ve saatlerin uygun-suzluğu ya da etkinliklerin iyi duyurulmaması dile getirilmektedir. Şüphesiz iletişimden ya da zamanlamadan doğan aksaklıklar komisyonumuzun sorumluluğundadır. Ancak eklersek, değişik alanlarda kendisini gerçekleştirmek, ifade etmek isteyen, paylaşmanın ve birlikte üretmenin hazzını duymak isteyen **meslektaşlarımızın** haftada bir kaç saatlerini bu amaç için programlama disiplini göstermeleri gerekir. Birbirine yabancılaşmış, atomize ol-

muş, "kendi bacağından asılan" birey olmak yerine, ortaklaşa üreten, tartışan, paylaşan ve dayanışan sosyal varlıklar olabilmek aynı zamanda toplumsal sorumluluğumuzun gereği değil midir?

Söyleşi Türkiye'de İnsan Hakları

İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nin Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından kabul edilmesinin 50. Yıldönümü dolayısıyla, JMO Sosyal Etkinlikler Komisyonu'rica 19 Aralık 1998 tarihinde bir söyleşi gerçekleştirildi. Söyleşiye konuşmacı olarak İnsan Hakları Vakfı Kurucusu Haldun ÖZEN ile İnsan Hakları Vakfı Yönetim Kurulu üyesi ve Dış İlişkiler Koordinatörü Prof. Dr. Okan AKHAN katıldı. 40'a yakın izleyicinin bulunduğu söyleşi İnsan Hakları açısından olumsuz bir sicile sahip olan ülkemizde bu alanda yaşanan çarpıcı gerçekler dile getirildi.

Konuşmacı Haldun ÖZEN İnsan Hakları kavramını ve uluslararası hukuktaki tarihsel gelişimini özetledi. Kavramın anayasa ve yasalardaki yansımalarına değinen Özen, uluslararası antlaşmalar gereğince "insan haklarının ülkelerin içişleri olmaktan çıktığını vurguladı. Konuşmacı, İnsan Hakları Derneği ve İnsan Hakları Vakfı'nın kuruluş süreçlerini anlatarak, karşılaşılan sorunları dile getirdi.

Konuşmasında **ülkemizdeki** en yaygın İnsan Hakları ihlali olan işkenceye geniş yer veren Akhan, işkencenin temel amacının politik olduğuna dikkat çekti, İşkenceye karşı birçok uluslararası sözleşme imzalanmasına karşın sadece 1980-1986 yılları arasında yaklaşık 600,000 kişinin işkenceden geçirildiğini belirten Akhan, nerdeyse her 60 **kişiden** birinin işkenceye maruz kaldığını vurguladı, İşkence sonucu sadece uygulananların değil yakınlarının da ruhsal sağlığını ve sosyal statülerini yitirdiği

düşünüldüğünde, sorunun canalıcı boyutunun daha açık anlaşılacağını ifade etti. Türkiye İnsan Hakları Vakfı'nın bugüne kadar işkence mağduru 4000 kişiyi tedavi ettiğini belirten konuşmacı işkenceyi, yapılan arasındaki ilişkiyi do-ğru olarak desteklemek anlamına geldiğini vurguladı. Bu anlamda işkenceye karşı politik tavır alınması ve yapılanların yargılanması için çaba gösterilmesinin bir insanlık görevi olduğunu hatırlattı.

Söyleşi

Secim Yasası ve Siyasal Partiler Yasası'nın Demokratikleştirilmesi

JMO Sosyal ve Kültürel Etkinlikler Komisyonu yaklaşmakta olan genel ve yerel seçimleri gözönüne alarak, "Seçim ve Siyasal Partiler Yasasının Demokratikleştirilmesi" konulu bir söyleşi düzenledi. 7 Kasım 1998 tarihinde gerçekleştirilen söyleşiye konuşmacı olarak Prof. Dr. Yavuz SABUNCU katıldı. Yaklaşık 40'a yakın izleyicinin bulunduğu söyleşi oldukça ilginç ve öğreticiydi.

Konuşmacı, 1995 yılında yapılan sınırlı değişikliklere rağmen, 1982 Anayasası'nın Siyasal Partilere ilişkin bir dizi sınırlayıcı hükümler taşıdığını belirtmiştir. Bunun dışında Siyasal Partiler Yasası'nın kendisinin Anayasa'yı da aşan sınırlayıcı bir özelliği olduğuna dikkat çeken SABUNCU, bunun özellikle partilerin kapatılmasına ilişkin hükümlerde somutlaştığını dile getirdi.

Seçim yasası'nın da aynı şekilde birçok **sınırlayıcı** kural içerdiğine dikkat çeken konuşmacı, partilerin aldıkları oya en yakın ölçüde parlamentoda temsil edilemeyeşlerinin "ulusal irade" kavramını tartışılır hale getirdiğini belirtmiştir. Mevcut seçim yasasındaki barajların demokrasinin temsili ve katılım öğelerine örtüşmediğini söyleyen SABUNCU, son seçimlerde %15-20 oyun boşa gittiğine dikkat çekti. Baraj oranlarının genellikle az gelişmiş ülkelerde yüksek olduğunu belirten konuşmacı, örneğin Almanya'da bu oranın %5, İsrail'de ise %1,5 olduğunu dile getirdi.